

Smlouva o převodu akcií ve vlastnictví obce

V případech, kdy je platnost uzavření smlouvy o převodu akcií ve vlastnictví obce obligatorně podmíněna předchozím souhlasem zastupitelstva obce, je nezbytný souhlas zastupitelstva obce již k vyhlášení obchodní veřejné soutěže, kterým je činěna výzva k podávání návrhů (§ 281 obch. zák.), ledaže podmínky veřejné obchodní soutěže umožňují vyhlášovateli (obci) odmítnout všechny předložené návrhy z důvodu, že zastupitelstvo obce vybraný návrh neschválí. V takovém případě není z hlediska účelu ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. [128/2000](#) Sb. důvodu sankcionovat pouhé vyhlášení veřejné obchodní soutěže absolutní neplatností, neboť rozhodnutí o účasti v již založené právnické osobě stále spočívá na zastupitelstvu obce, které může nebo nemusí udělit souhlas s vybraným návrhem a v případě, že souhlas neudělí, mohou být odmítnuty všechny předložené návrhy.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 28 Cdo 1661/2009, ze dne 5.8.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Ing. J. L. V., zastoupeného advokátem, proti žalovanému S. m. Z., zastoupenému advokátkou, o zaplacení částky ve výši 200.000,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu ve Zlíně pod sp. zn. 38 C 16/2007, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně, pobočka ve Zlíně, ze dne 20. 11. 2008, č. j. 60 Co 319/2008 - 136, tak, že rozsudek Krajského soudu ve Zlíně ze dne 20. listopadu 2008, č. j. 60 Co 319/2008 - 136, jakož i rozsudek Okresního soudu ve Zlíně ze dne 25. 4. 2008, č.j. 38 C 16/2007-114 se zrušuje a věc se vrací Okresnímu soudu ve Zlíně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

A. Předchozí průběh řízení

Žalobce se domáhal na žalovaném zaplacení částky 200.000,- Kč s příslušenstvím z titulu bezdůvodného obohacení. Uvedl, že se zúčastnil veřejné obchodní soutěže o nejvýhodnější návrh na uzavření smlouvy o převodu všech akcií společnosti T. Z., a.s v majetku žalovaného a v souladu s podmínkami soutěže zaplatil nevratný administrativní poplatek ve výši 200.000,- Kč. Následně došlo ke zrušení vyhlášené soutěže, avšak žalovaný, přes výzvu žalobce ze dne 2.10.2007, bezdůvodně odmítl administrativní poplatek žalobci vrátit, přestože žalobce poukázal na neplatnost vyhlášené veřejné obchodní soutěže, neboť nebyla schválena obecním zastupitelstvem města Z.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Uvedl, že Rada města Z. byla oprávněna vyhlášení veřejné obchodní soutěže žalovaným schválit, což vyplývá z ustanovení § 102 odst. 2 písm. c) zákona č. [128/2000](#) Sb., o obcích (dále jen „zákon č. [128/2000](#) Sb.“).. Dále poukázal na skutečnost, že žalobce svou účastí v soutěži vyslovil s jejími podmínkami souhlas. Bylo mu tak známo, že administrativní poplatek je nevratný a soutěž může být dle vyhlášených podmínek kdykoliv zrušena.

Soud prvního stupně žalobci vyhověl a rozhodnutím ze dne 25.4.2008, č.j. 38 C 16/2007 - 114 žalovanému uložil zaplatit žalobci částku 200.000,- Kč s příslušenstvím. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že vyhlášení veřejné obchodní soutěže je absolutně neplatným právním úkonem, neboť byl učiněn Radou města Z., přestože rozhodování o účasti v již založené obchodní společnosti je podle § 84 odst. 2 písm. f) zákona č. [128/2000](#) Sb. výslovně vyhrazeno obecnímu zastupitelstvu. Ustanovení § 102 odst. 2 písm. c) zákona č. [128/2000](#) Sb., podle kterého je radě vyhrazeno

rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti, se podle názoru soudu prvního stupně neuplatní.

K odvolání žalovaného odvolací soud rozsudkem ze dne 20. 11. 2008, č.j. 60 Co 319/2008-136, rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil. Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými a právními závěry soudu prvního stupně a dospěl k závěru, že k platnosti vyhlášení veřejné obchodní soutěže je zapotřebí souhlas obecního zastupitelstva, který v souzené věci nebyl dán. Vyhlášení obchodní veřejné soutěže je proto absolutně neplatným právním úkonem pro rozpor se zákonem. Ustanovení § 102 odst. 2 písm. c) zákona č. [128/2000](#) Sb., podle kterého je radě vyhrazeno rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti, se rovněž podle názoru odvolacího soudu neuplatní.

B. Dovolání a vyjádření k němu

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, jehož přípustnost spatřoval v ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř., neboť jde o věc zásadního právního významu. Jako dovolací důvod uvedl nesprávné právní posouzení věci podle § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř. Konkrétně uvedl, že jednotlivé právní úkony, ze kterých se obchodní veřejná soutěž skládá, je možné od sebe oddělit a odděleně tak posuzovat jejich platnost z hlediska jednání příslušných orgánů obce. Důsledkem vyhlášení soutěže přitom nebyl zánik či změna účasti obce v již založené právnické osobě, ale stanovení závazných podmínek obchodní veřejné soutěže, přičemž podmínky soutěže ponechávaly rozhodnutí o účasti v založené právnické osobě na zastupitelstvu obce. Konečně žalovaný uvedl, že vyhlášením soutěže rada naplňovala usnesení zastupitelstva a zabezpečovala hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, který byl schválen usnesením zastupitelstva a počítal s příjmem z prodeje akcií společnosti T. Z. a. s.

Žalobce ve svém vyjádření k podanému dovolání uvedl, že jednotlivé fáze veřejné obchodní soutěže nelze od sebe oddělit, neboť se jedná o proces uzavření jedné smlouvy. Vyhlášení obchodní veřejné soutěže je navíc kvalifikovanou výzvou k podávání návrhů na uzavření smlouvy, jejímiž podmínkami je vyhlašovatel vázán. Současně žalobce odmítl úvahu o „implicitním souhlasu“ zastupitelstva s vyhlášením soutěže na prodej akcií schválením rozpočtu, protože usnesení schvalující rozpočet v žádném případě nenahrazuje souhlas zastupitelstva s vyhlášením obchodní veřejné soutěže.

C. Přípustnost

Dovolací soud zjistil, že dovolání je včasné, podané oprávněnou osobou, zastoupenou advokátem a splňuje formální obsahové znaky předepsané § 241a odst. 1 o.s.ř. Dále se dovolací soud zabýval přípustností dovolání.

Protože odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně v dovoláním napadené věci, může být přípustnost dovolání založena jen za podmínky upravené v § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř., tj. pokud dovolací soud, za použití hledisek příkladmo uvedených v ustanovení § 237 odst. 3 o.s.ř., dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí je zásadního právního významu. Ten je podle § 237 odst. 3 o.s.ř. dán zejména tehdy, jestliže napadené rozhodnutí řeší právní otázku, která v rozhodování odvolacího soudu ještě nebyla řešena, která je odvolacími nebo dovolacími soudem řešena rozdílně, nebo také řeší-li odvolací soud určitou právní otázku jinak, než je posuzováno v konstantní judikatuře odvolacího a Ústavního soudu (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30.1.2002, sp.zn. 20 Cdo 2296/2000) nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem (§ 237 odst. 3 o.s.ř.).

Žalobce uplatnil právo na vydání bezdůvodného obohacení řádně a včas dopisem ze dne 2. 10. 2007 (viz § 391 odst. 2 a § 397 obch. zák.). Zásadní právní význam tak dovolací soud shledává (a potud je dovolání přípustné) v řešení otázky, zda je nutný souhlas zastupitelstva obce k vyhlášení veřejné

obchodní soutěže podle § 281 a násl. obch. zák. o převodu akcií ve vlastnictví obce, když z podmínek vyhlášené obchodní soutěže vyplývá, že návrh smlouvy o převodu těchto akcií, který by vzešel z této veřejné obchodní soutěže, by musel být před uzavřením smlouvy schválen zastupitelstvem obce.

D. Důvodnost

Dovolání je důvodné.

1. Ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. [128/2000](#) Sb. stanoví, že zastupitelstvu obce je vyhrazeno „rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách.“ Z ustanovení § 41 odst. 2 zákona č. [128/2000](#) Sb. plyne, že „právní úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva obce, popřípadě rady obce, jsou bez tohoto schválení od počátku neplatné.“ Z uvedeného plyne, že právní úkon, kterým dochází k rozhodnutí o účasti obce v akciové společnosti, je bez předchozího souhlasu zastupitelstva obce stíženo absolutní neplatností (§ 39 obč. zák.).

2. V souzené věci žalovaný vyhlásil obchodní veřejnou soutěž, na jejímž základě mělo dojít k převodu účasti žalovaného ve společnosti T. Z., a. s. Vyhlásil-li žalovaný obchodní veřejnou soutěž, učinil tím „výzvu k podávání návrhů na uzavření smlouvy“ (§ 281 obch. zák.). K platnému vyhlášení veřejné obchodní soutěže je dle § 282 odst. 1 obch. zák. nezbytné, „aby byly písemně obecným způsobem vymezeny předmět požadovaného závazku a zásady ostatního obsahu zamýšlené smlouvy, na němž navrhovatel trvá.“ Druhou etapou je předkládání návrhu do soutěže, který je již obvyklým počátečním právním úkonem směřujícím k uzavření smlouvy, tedy návrhem. Návrh lze zahrnout do veřejné obchodní soutěže pouze tehdy, když obsah odpovídá uveřejněným podmínkám soutěže (§ 284 odst. 1 obch. zák.). Poslední etapou kontraktace je sdělení vyhlášovatele veřejné obchodní soutěže o přijetí návrhu, jehož doručením vybranému účastníkovi je smlouva uzavřena a to za podmínek uvedených v návrhu (srov. Štenglová, I. – Plíva, S. – Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. Praha. C.H.Beck, 2009, s. 868-869).

3. Z principu ochrany obce jako účastníka právních vztahů (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 1. ledna 2004, sp. zn. 32 Odo 11/2004), dovolací soud dovozuje, že v případech, kdy je platnost uzavření smlouvy o převodu akcií ve vlastnictví obce obligatorně podmíněna předchozím souhlasem zastupitelstva obce (§ 84 zákona č. [128/2000](#) Sb.), je nezbytný souhlas zastupitelstva obce již k vyhlášení obchodní veřejné soutěže, kterým je činěna výzva k podávání návrhů (§ 281 obch. zák.), ledaže podmínky veřejné obchodní soutěže umožňují vyhlášovateli (obci) odmítnout všechny předložené návrhy z důvodu, že zastupitelstvo obce vybraný návrh neschválí. V takovém případě není z hlediska účelu ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. [128/2000](#) Sb. důvodu sankcionovat pouhé vyhlášení veřejné obchodní soutěže absolutní neplatností, neboť rozhodnutí o účasti v již založené právní osobě stále spočívá na zastupitelstvu obce, které může nebo nemusí udělit souhlas s vybraným návrhem a v případě, že souhlas neudělí, mohou být odmítnuty všechny předložené návrhy (viz § 287 odst. 2 obch. zák., podle kterého je vyhlášovatel oprávněn „odmítnout všechny předložené návrhy, jestliže si toto právo vyhradil v podmínkách soutěže“). V daném případě podle uveřejněné obchodní veřejné soutěže ze dne 14. 8. 2007 a článku nazvaného „Zrušení soutěže a odmítnutí předložených návrhů“ a „Podrobnějších podmínek obchodní veřejné soutěže“ si žalovaný v souladu s § 283 a § 287 odst. 2 obch. zák. vyhradil právo: a) veřejnou soutěž kdykoliv a bez uvedení důvodů zrušit, b) odmítnout bez uvedení důvodů všechny předložené návrhy v termínu do 30. 10. 2007. Z uvedeného je zřejmé, že žalovaný byl oprávněn odmítnout všechny předložené návrhy i z toho důvodu, že zastupitelstvo obce nevysloví souhlas s žádným z předložených návrhů. Odvolací soud tudíž věc nesprávně právně posoudil, pokud dospěl k závěru, že vyhlášení obchodní veřejné soutěže je v daném případě neplatným právním úkonem.

Z uvedených důvodů nezbylo Nejvyššímu soudu jako soudu dovolacímu než rozsudek odvolacího soudu bez jednání (§ 243a odst. 1 o.s.ř.) podle § 243b odst. 2 věty za středníkem o.s.ř. zrušit. Protože

důvody, pro které byl rozsudek odvolacího soudu zrušen, platí i pro rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud i jeho rozsudek (§ 243b odst. 3 o.s.ř.) a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)